

כתובות טז

עניין: כיצד מרקדין לפני הכלה

ליקוטי תורה לבעל התניא שיר השירים דף מח

תנו* רבנן כיצד מרקדין לפני הכלה ב"ש אומרים כלה כמות שהיא וב"ה אומרים כלה נאה וחסודה. הנה כלה הוא בחי' כלתה נפשי דהיינו בחי' כלות הנפש שיש בכל ניצוץ נשמות ישראל ליכלל ולידבק בה' ית' ואהבה זו ישנה בהם בתמידות וכמ"ש למען יזמרך כבוד קארי תדיר ולא שכך ואפילו בפחותי הערך ע"ה ועוברי עבירה יש בהם בחי' אהבה זו אלא שאינה מורגשת בנפשם בבחי' גילוי (ועמ"ש בד"ה שחורה אני אש שחורה שהוא ענין שהאהבה מסותרת) אלא שהיא בבחינת מקיף מלמעלה ואע"ג דאיהו לא חזי מזלי' חזי:

ב אך כדי להוציא אהבה זו הנק' כלה מההעלם אל הגילוי להיות מאיר בנפשם בבחי' גילוי הנה ע"ז שאלו רז"ל כיצד מרקדין כו' אמרו ב"ש כמות שהיא כו' כי להיות בית שמאי שרשם מבחי' הגבורות עליונות ע"כ נק' שמאי כענין שארז"ל ע"פ ושם דרך כו' כל השם אורחותיו דהיינו ששוקל דרכיו איך ומה הוא. היינו שלפ"ע הסור מרע כך יהיה המשכה אח"כ מבחי' כלה כלות הנפש שמלמעלה. וזהו כלה כמות שהיא כלומר כמו שהיא העלייה מלמטה מבחי' אתכפיא מסור מרע אם רב ואם מעט וכך יהיה המשכת בחינת גילוי כלות הנפש בנפשו (וכמ"ש בד"ה ושמע אביה והפר כו' ובד"ה שחורה

ג אבל ב"ה שרשו מבחי' החסדים חולק על ב"ש שלא יהיה המשכה לפי ההעלאה אלא אדרבה תחלה יהיה המשכה מלמעלה למטה ויהיה אז ממילא יפלו כל החיצונים שלא לה' המה והיינו שהעשה טוב יהיה קודם לסור מרע כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך וע"כ נק' הלל מלשון בהלו נרו עלי ראשי. וגם הלל מלשון שבח והילול דהיינו ע"י שבחים בהתבוננות גדולת ה' ממילא יפול הרע (ועמ"ש בד"ה כי כארץ תוציא צמחה גבי יצמיח צדקה ותהלה).

לשמה. אך מ"ש כיצד מרקדין ענין זה מהו הענין הוא שכדי להיות התחברות חתן וכלה שהם שני הפכיים מנגדים זה לזה להיות החתן הוא בחי' המשכה שמלמעלה למטה כמים שיורדים ממקום גבוה כי הוא בחינת משפיע שמשפיע מלמעלה למטה והכלה בחינת מקבל ממטה למעלה כמבואר לעיל שכלה היא כלתה נפשי וכו' והוא כדוגמת האש שעולה בלהב ג"כ מלמטה למעלה והרי הם ב' הפכיים כמים ואש ולהיות יחוד חתן וכלה היינו כמארז"ל ע"פ עושה שלום במרומיו בין שר של מים כו', היינו ע"י המשכות בחי' היותר גבוה מערך הב' אשר ע"ז יתבטלו ממציותם ויהיו יכולים להשתוות יחד, וזהו ג"כ כאן ע"י החופה כי על כל כבוד חופה הוא בחינת המשכת המקיפים עליונים מבחי' סוכ"ע ע"ז מתחברים החתן והכלה יחד. וזהו כיצד מרקדין לפני הכלה פ"י לפני הכלה למעלה מן הכלה דהיינו המשכות בחי' סוכ"ע מקיפים עליונים איך ומה הוא נמשך לזה אמר כיצד מרקדין שנמשך ע"י הריקוד

מטה משה ח"ג פ"ב

אך עדיין אנו צריכין למודעי למה אמר הכתוב ומשוש חתן על הכלה לא הזכיר רק שמחת חתן. גם רבי חלבו לא אמר רק כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו, ולא הזכירו שיש לשמח את הכלה. ועל דרך הפשט נראה⁸⁷² כי עיקר המצוה הוא לשמח את החתן, ולשבח ולהלל הכלה לפניו כדי שתהא חביבה עליו, ולא תהא קלה בעיניו לגרשה, אבל אשה בכל דהו ניחא לה.

אגרא דבי הילולי דף כז:

(יג) משמח חעה"כ, נס' כתר שס
 טוב נסס זולניא קדישא
 קודש הקדשים רבינו ישראל בעש"ט
זצ"ה"ה ז"ע ועכ"י על הגמ' כיצד מרקדין כו' כידוע שבזמן הגלות השכינה נקראת זאת ולפת"ל תהיה נקראת כלה, וזה שמתמיה כיצד מרקדין בזמן הזה בגלות השכינה שהיא לפני וקודם שנקראת כלה כי הריקוד הוא להעלות הנילוין ומדריגה התחתונה להעלותם אל העליונה לכך אמר **ב"ש** אומרים כלה כמות הוא ע"ד שכ' זוה"ק בסוד נודע בשטרים בעלה לפי מה שמשער כל אחד בדעתו אף בדרך כלל אם איט יכול כו' וב"ה אומרים כלה נאה ומסודה שאין לידע צפרט איך להסיר בגדים לואיס וליכלוד מהנילוין ולייחדה ולהשטה צפרט. שמהיה השכינה הק' כלה נאה ומסודה כיר"א:

(יג) משמח חעה"כ. הנה ארמו"ר הק' טוהר"ר יהודא ארי' זצלה"ה כתב בספרו שפת אמת (פ' תלוה תרס"ב) וז"ל הק' בגמרא כיצד מרקדין לפני הכלה כו' ובחתן לא פלוגי דלכו"ע החתן [ז] חסיד ועושה חסד וכ"כ וכחתן יכהן פאל וכהן הוא מדת החסד אך וכללה חעדה כליה משמע כב"ש אכן זה"א כלה נאה ומסודה פירש"י חוט של חסד משוך עליה פ"י אעפ"י שהיא בכלל מדה"ד ודאי אך כל החסדים שבאים לעולם באים על ידיה ומלך זה הוא חסודה שעליה דייקא נמשך חוט של חסד כו' ע"ש:

